

Les oportunitats en el treball en xarxa entre professionals d'infància i adolescència

Plenari Xarxa d'infància i adolescència de Granollers. 23 de novembre de 2022

José-Manuel Alonso Varea

Director [Master Prevenció i Tractament de les Violències Familiars](#)

www.alonsovarea.com

josem@alonsovarea.com

[josemanuelalonsovarea](https://www.linkedin.com/in/josemanuelalonsovarea)

Ajuntament de Granollers

Hi havia una vegada quatre persones que s'anomenaven **tothom**, **algú**, **ningú** i **qualsevol**.

Quan hi havia una feina important a fer, **tothom** estava segur que **algú** ho faria.

Qualsevol podia haver-ho fet, però **ningú** ho va fer.

Quan **ningú** ho va fer, **tothom** es va enfadar perquè era una feina de **tothom**.

Tothom va pensar que **algú** ho faria, però **ningú** es va adonar que seria ell qui ho acabaria fent.

Així va acabar tot, de forma que **tothom** va maleir a **algú** quan **ningú** va fer el que **qualsevol** podria haver fet des del principi.

2006: Sobre diferents aspectes crítics del funcionament del sistema i dels processos de protecció de la infància a Catalunya, especialment en les situacions de maltractament greu. El cas Alba.

2016: Resolució de l'expedient AO-00016/2016 relativa a la informació apareguda als mitjans de comunicació en relació amb abusos soferts per alumnes d'un professor d'un centre educatiu de Barcelona

1. Per què treballar en xarxa?

- 1.1 Per mandats institucionals
- 1.2 Per treballar de debò amb Interdisciplinarietat
- 1.3 Per superar mites
- 1.4 Què és treball en xarxa?

2. Els beneficis del treball en xarxa

- 2.1 Millorar com a professionals
- 2.2 Millorar com a equips
- 2.3 Millorar com a xarxes: exemples
- 2.4 Avaluació: proposta d'indicadors
- 2.5 Ingredients: proposta metodològica

3. Les taules i les xarxes d'infància i adolescència

- 3.1 Situació a Catalunya
- 3.2 Objectius
- 3.3 Aspectes clau a millorar

1. Per què treballar en xarxa?

1. Per què treballar en xarxa?

1.1. Per mandats institucionals

Per donar resposta a les “5” P de la **Convenció de Nacions Unides sobre els drets de la infància**:

- Promoció
- Prevenció
- Protecció
- Participació
- Provisió

Per aplicar la **LDOIA (Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència)**.

- 12 anys de la seva aprovació i encara no està totalment desenvolupada...
- L'has llegida?

Per **responsabilitat pública**:

- de tots els àmbits
- de totes les institucions
- de totes les entitats

1. Per què treballar en xarxa?

1.2. Per treballar DE DEBÒ amb interdisciplinarietat

- Perquè cada disciplina i àmbit **no té prou saber i poder.**

Cal anar més enllà dels interessos parcials.

Cal tenir una mirada sistèmica, conjunta i global.

Cal posar al centre les famílies i les comunitats.

Cal sumar i... sobre tot multiplicar per superar la paradoxa: “Tothom diu que treballa en xarxa, però...”

- Per optimitzar recursos i resultats (eficiència + eficàcia)
- Per compartir criteris i objectius.
- Per visibilitzar i aplicar els processos/protocols existents
- Per fer diagnòstics més complets i òptims.
- Per fer millors intervencions (diferents a les que fa cadascú per separat).
- La xarxa ha de ser viscuda com a útil i respondre a les necessitats sentides per tothom que hi participa

1. Per què treballar en xarxa?

1.3. Per superar mites

Mite del “No es pot treballar en xarxa”

- ▶ És impossible treballar en xarxa.
- ▶ És massa difícil treballar en xarxa.
- ▶ És una pèrdua de temps i diners.

RISCOS QUE SUPOSA

- Augmentar els problemes
- Rigidesa
- Veure-ho com a una limitació al treball individual.
- Primar necessitats i desitjos individuals.
- No explicitar normes bàsiques de treball.

Mite del “Si es pot treballar en xarxa”

- ▶ Només fa falta bona voluntat
- ▶ Treballar en xarxa sense millorar ABANS el treball individual i el treball en equip
- ▶ Tot s’ha de fer junts.

RISCOS QUE SUPOSA

- Augmentar els problemes
- Veure treball xarxa com a una panacea.
- Crear la ficció de que treballem en xarxa.
- Indiferenciació entre professionals.
- Conflictes per estatus i rols.

1. Per què treballar en xarxa?

1.4. Què és treballar en xarxa interdisciplinar?

De tenir **poc saber i poc poder** a tenir **més saber més poder**.

Abans de treballar en xarxa, cal **millorar el treball individual i el treball en equip**.

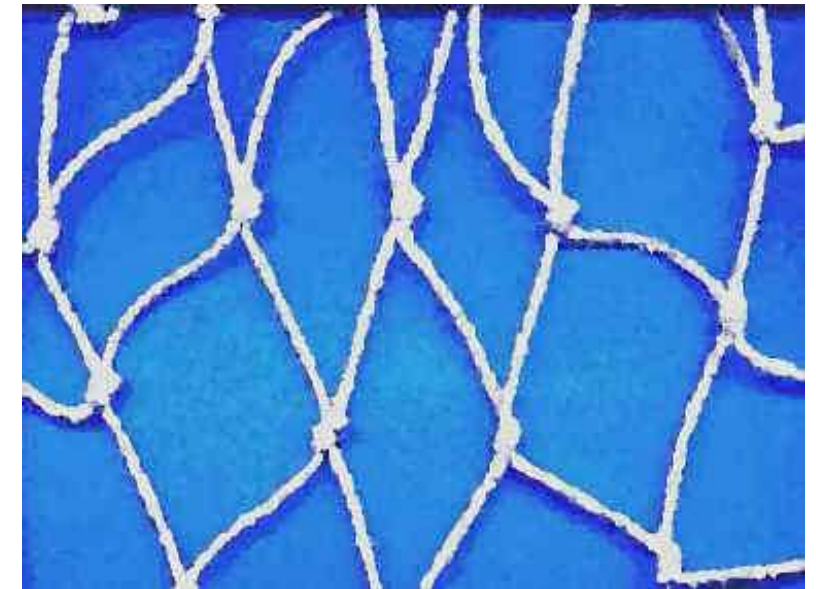
No confondre el treball en xarxa amb **coordinar-se (necessari però no suficient)**.

PROFESSIONALS

- De diferents DISCIPLINES.
- Amb FORMACIONS diferents.
- Per fer INTERVENCIONS diferents i
- Realitzar APORTACIONS EN IGUALTAT

CAPACITATS per a

- Acordar OBJECTIUS COMUNS
- PLANIFICAR CONJUNTAMENT
- DIRIGIR, COL·LABORAR O SER AUXILIARS
- REORGANITZAR LES INTERVENCIONS

2. Els beneficis del treball en xarxa de infància i adolescència

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.1. Millorar com a professionals

7 HÀBITS PERSONALS PER A SER MÉS EFICAÇOS (S. Covey)

- Proactivitat/ Autoresponsabilitat
- Lideratge personal
- Autogestió personal (temps i emocions)
- Comunicació empàtica i efectiva
- Lideratge interpersonal/ Negociació
- Cooperació creativa/ Treball en equip
- Millora continuada

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.2. Millorar com a equips

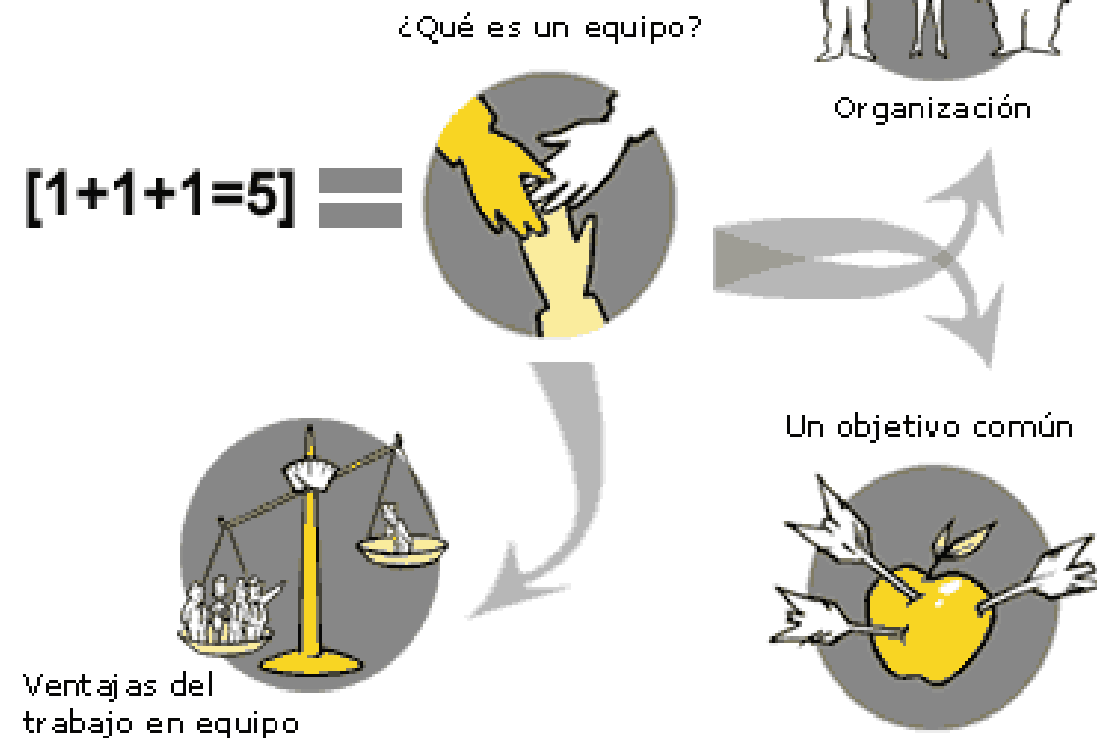
EQUIP DE PROFESSIONALS

- Professionals d'un mateix servei
- que treballen amb el mateix objectiu
- utilitzen un mètode de treball en equip

XARXA DE PROFESSIONALS

- Professionals de diferents serveis
- que treballen amb el mateix objectiu
- I utilitzen un mètode de treball entre equips

Què vol dir treballar en equip?

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.3. Millorar com a xarxes: exemples de pràctiques innovadores

TIAF Osona

Cas pràctic d'una Reunió Grup familiar (IV Jornada 2021)

TIAF La Marina (Districte Sants-Montjuic)

Tres mirades (alumnes, famílies, mestres) sobre la participació infantil i adolescent a l'àmbit educatiu a La Marina

TIA Badalona

1r Informe del Baròmetre 2021 dels drets dels infants i adolescents a Badalona

Interxarxes (Districte Horta-Guinardó)

Informe d'avaluació dels costos i beneficis del model Interxarxes (2000 – 2010)

Cal treball en xarxa entre les xarxes!!!

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.4. Avaluació (proposta d'indicadors)

1. CREAR L'EQUIP QUE TREBALLA AMB LA FAMÍLIA

- **Coneixement dels serveis:** qui hi ha, on, què fan i no fan, models d'intervenció, possibilitats i límits de cadascú, eines.
- **Valoració del cas a nivell de l'equip** abans de proposar-ho a la xarxa.
- **Consensuar circuit i criteris d'actuació** (necessitats, drets, risc, nivells de gravetat, etc) .
- Informar de les **intervencions realitzades** i de les **situacions detectades**.

2. PARTICIPAR DE FORMA ACTIVA

Per exemple:

- Recollir **informació de qualitat** (concreta, contrastada, significativa) dels serveis.
- **Acordar com s'informarà** a la família
 - **En la identificació de necessitats, oportunitats i pla de millora**
 - **En la devolució clara del diagnòstic** (verbal i/o escrit) als usuaris
- Tenir un sistema eficaç i consensuat de **recollida d'informació** del cas i de traspàs d'informació entre els professionals.

3. LIDERAR

Per exemple:

- Designar el **servei que lidera i el/la persona referent** del cas
- Serveis socials com a **servei centralitzador** en la majoria dels casos.

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.4. Avaluació (proposta d'indicadors)

4. REUNIR-SE DE FORMA EFICIENT. Per exemple:

- Fer reunió **quan calgui** i quan un altre medi de comunicació no sigui tant efectiu
- **Actitud d'escolta** (respectar aportacions de tothom: per disciplines, de veterans/ nous, no invalidar,...)
- **Acta** on hi constin els acords i signatura, quan calgui, dels diferents professionals implicats en el cas
- Convocatòria amb **ordre del dia**. Les valoracions i propostes es portaran preparades i no seran únicament per un intercanvi d'informació sinó per avaluar la situació i arribar a acords.
- **Dinamització-moderació de la reunió.**

5. CONSENSUAR HIPÒTESI / ACORDAR. Per exemple:

- **Visió comuna** de la situació de la família: **actual i pronòstic** (evolució previsible del cas)
- **Construir amb la família el Pla de millora**: objectius (possibles, concrets, qui és responsable de cada tasca,...) missatges comuns i específics de cada servei
- **Seguiment** (com es farà, freqüència, compliment, fluïdesa reunions, coresponsabilitat)

6. APRENDRE (AVALUAR). Per exemple:

- **Eficàcia a compliment objectius** (en quina mesura aquesta metodologia ha afavorit l'abordatge del cas?)
- **Fer una anàlisi del cas i trobar allò que no ha funcionat** per poder-ho millorar.
- **Els informes** (per exemple: nombre i % d'informes rebuts després de ser demanats)
- La xarxa i els serveis que la componen. **Podem ser un factor pronòstic favorable o desfavorable**

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

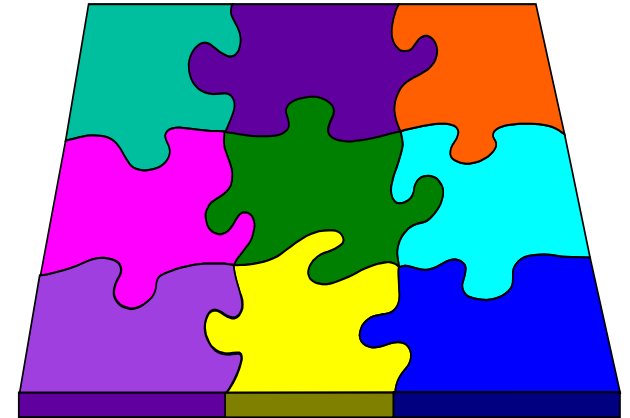
2.5. Ingredients (proposta metodològica)

D'ANÀLISI

- ELEMENTS TEÒRIC-PRÀCTICS des de diferents serveis
- LÒGIQUES PROFESSIONALS de les participants
- VISIÓ CONJUNTA sobre el cas i les línies d'intervenció
- OBJECTIUS a treballar formulats per l'equip interdisciplinari

DE FUNCIONAMENT

- LIDERATGE (paraula tabú?)
- Formes de COMUNICAR-SE
- PROTOCOLS de derivació i coordinació (confidencialitat, etc.)
- Procés de PRESA DE DECISIONS ben definit
- Metodologia d'elaboració de PLANS DE MILLORA

2. Els beneficis del treball en xarxa d'infància i adolescència

2.5. Ingredients (proposta metodològica)

- Persones adultes i professionals
- Missió, objectius i normes de treball clares
- Llenguatge comú
- gestió de la part polític (relacions) de la xarxa
- habilitats dels diversos actors
- Estímul institucional
- Els membres tenen interessos coincidents, funcions i responsabilitats definides
- Rols flexibles i intercanviables
- Funciona creativament
- Construit sobre fortaleces individuals
- centrada en la tasca i orientada a resultats
- Esta ben organitzat
- Comparteix el lideratge
- clima de cooperació i acceptació
- Resol conflictes i desacords
- Es comuniquen de forma oberta, amb qualitat i transparència
- confiança entre els diferents actors
- compromís i dedicació dels actors
- Presa de decisions objectives i consensuades
- Autoavalua la seva eficàcia

3. Les taules i xarxes d'infància i adolescència a Catalunya

3. Les taules i xarxes d'infància i adolescència a Catalunya

3.1 Situació a Catalunya

Estructura organitzativa

Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. Article 26. Decret 250/2013 del 12 de novembre de la Taula Nacional i les taules territorials i locals d'infància i adolescència

- Taula Nacional
- Taules Territorials (Barcelona, Tarragona, Girona, Lleida, Catalunya Central, Terres de l'Ebre)
- Taules locals
- Xarxes locals

Recerca realitzada per la [UB/ IL3 \(2019\)](#) disponible a:
www.researchgate.net/publication/331928744 [Les taules i xarxes locals de infància i adolescència a Catalunya Resum de resultats d% 27un estudi pilot](#)

3. Les taules i xarxes d'infància i adolescència a Catalunya

3.2 Objectius

Característiques

	Taules	Xarxes
Nivell de formalització	Compromís institucional	Baix nivell de formalització (iniciativa de professionals)
Dirigides a	Tota la infància i l'adolescència	Especialment adreçades a la infància i adolescència en situació de risc
Funció principal	Polítiques d'infància: promoció, prevenció, participació, protecció (planificació i avaluació)	Coordinació professional entre diferents àmbits
Participació	Serveis, entitats, infància, adolescència i famílies	Serveis i algunes entitats

3. Les taules i xarxes d'infància i adolescència a Catalunya

3.2 Objectius

- **Coordinació territorial** (coneixement de recursos, comunicació, etc)
- **Consensuar** (criteris, instruments, formes de treballar, circuits, etc.).
- **Protecció** (protocols de detecció, estudi de casos complexos, etc.);
- **Prevenció** de situacions de desprotecció.
- **Diagnòstic** de la situació de la infància (necessitats, problemàtiques, etc.)
- **Promoció** del benestar infantil (sensibilitzar sobre drets, etc.).
- **Respondre** a necessitats de professionals (formació, intercanvi, etc.);
- **Planificació** (línies estratègiques, innovació, etc.).
- **Atenció** (millora de recursos, qualitat, etc.).

3. Les taules i xarxes d'infància i adolescència a Catalunya

3.3 Aspectes a millorar

- Participació de la infància, l'adolescència i les famílies.
- Avaluació del funcionament i dels resultats
- Eficàcia
- Comunicació
- Lideratges
- Pressupostos

Moltes gràcies!

José-Manuel Alonso Varea

Director [Master Prevenció i Tractament de les Violències Familiars](#)

www www.alonsovarea.com

josem@alonsovarea.com

[josemanuelalonsovarea](https://www.linkedin.com/in/josemanuelalonsovarea)